

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**

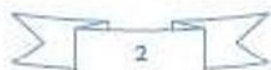
**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ТА
ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА**

**Матеріали
Всеукраїнської науково-практичної конференції**

(м. Кривий Ріг, 07 жовтня 2016 року)

м. Кривий Ріг

2016

УДК: [347+346](062)
ББК: 67.404я5+67.404.91я5
А 43

Рекомендовано до друку
Вченою радою Донецького юридичного інституту
МВС України
(протокол № 2 від 26 жовтня 2016 року)

А 43

Актуальні проблеми цивільного та господарського права: Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кривий Ріг, 07 жовтня 2016 р.). – Кривий Ріг : Донецький юридичний інститут МВС України, 2016. – 273 с.

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова організаційного комітету

Бесчастний Віктор Миколайович,
ректор Донецького юридичного інституту, доктор
наук з державного управління, професор,
заслужений юрист України

Члени оргкомітету

Назимко Єгор Сергійович, начальник відділу
організації наукової роботи Донецького
юридичного інституту МВС України, кандидат
юридичних наук, старший науковий співробітник

Кадала Віталій Віталійович, завідувач кафедри
цивільного та господарського права Донецького юридичного інституту МВС
України, кандидат юридичних наук;

Аллахвердян Антоніна Віталіївна, доцент
кафедри цивільного та господарського права Донецького юридичного
інституту МВС України, кандидат економічних наук;

Піддубна Дар'я Сергіївна, доцент кафедри
цивільного та господарського права Донецького юридичного інституту МВС
України, кандидат юридичних наук.

У збірнику представлено тези доповідей, які були оприлюднені під час роботи Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми цивільного та господарського права», що відбулась у Донецькому юридичному інституті МВС України (м. Кривий Ріг) 07 жовтня 2016 року.

Збірник розраховано на наукових та науково-педагогічних працівників навчальних закладів і наукових установ, студентів, курсантів, аспірантів та докторантів юридичного напрямку, практичних працівників і широкий читацький загал.

*Редакційна колегія не завжди поділяє думку учасників конференції.
У збірнику матеріали публікуються в авторській реакції.*

© ДЮІ МВС України, 2016

ЗМІСТ

Філіпенко Тетяна Вячеславівна Державні заходи протидії податковим правопорушенням.....	16
Макаренко Олександр Юрійович Проблеми забезпечення правомірної поведінки суб'єктів екологічних правовідносин.....	19
Плотнікова Марія Володимирівна Напрямки вирішення проблеми зловживання правом власниками патентів на промисловий зразок.....	22
Пекарський Сергій Петрович Порівняльний аналіз цивільно-правових підстав позбавлення батьківських прав та кримінально карного діяння, яке відображається у злісному невиконанні обов'язків по догляду за дитиною або за особою, щодо якої встановлена опіка чи піклування.....	25
Буга Володимир Васильович Медіація як альтернативний спосіб вирішення спорів.....	30
Князькова Любов Михайлівна Правове регулювання фінансових послуг в Україні.....	32
Аллахвердян Антоніна Віталіївна Особливості правового регулювання житлово-комунального господарства.....	37
Нестерцова-Собакарь Олександра Володимирівна Шляхи законодавчого вдосконалення підстав припинення шлюбного договору.....	40
Герасименко Олександр Олександрович, Новіцький Владислав Валерійович Реформування трудового законодавства: постановка проблеми.....	42
Швагер Ольга Андріївна Участь фонду гарантування вкладів фізичних осіб у правовідносинах неплатоспроможності банків.....	45
Буга Ганна Сергіївна Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки згідно зі ст. 1187 Цивільного кодексу України.....	48
Александров Олексій Володимирович Правове регулювання робочого часу і відпочинку окремих категорій працівників залізничного транспорту і колісних транспортних засобів.....	51
Сінянський Костянтин Павлович Поняття «зобов'язання»: теоретико-правовий аспект.....	55
Дутко Альона Олександрівна Основні стадії процедури усиновлення за законодавством України.....	58
Чернега Віталій Миколайович Місце правосвідомості в механізмі сімейно-правового регулювання.....	62
Пономаренко Богдан Олегович Проблематика статей цивільного права на прикладі теоретичних та практичних особливостей виникнення правовідносин на підставі договору	

7. Журило С. С. Цивільно-правове регулювання усиновлення дітей-громадян України іноземними громадянами : автореферат дис. на здобуття наук ступ. канд. юрид. Наук : 12.00.03 // Сергій Сергійович Журило, Міжнародний гуманітарний університет. - Одеса, 2015. - 20 с.

7. Мельник О.В. Особисті немайнові права дитини при усиновленні за законодавством України та окремих зарубіжних країн : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / О. В. Мельник, Національний університет «Одеська юридична академія». – Одеса, 2016. – 19 с.

8. Стоянова Т.А. Облік громадян України, які постійно проживають на території України і бажають усиновити дитину, як умова відкриття провадження по справам з усиновлення громадянами України // Науковий вісник Ужгородського університету. – 2010. – Вип. 13. – С. 242-244.

МІСЦЕ ПРАВОСВІДОМОСТІ В МЕХАНІЗМІ СІМЕЙНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Чернега В. М.,

*кандидат юридичних наук, старший викладач,
Київський університет імені Бориса Грінченка*

Загальне поняття механізму правового регулювання та його галузеві аналоги (у сфері адміністративного, цивільного, цивільного процесуального права) досить добре досліджені, попри те, що саме питання про доцільність існування поняття механізму правового регулювання оспорювалося в правовій науці. Тоді як у сімейному праві ця категорія комплексно не досліджувалася. О. О. Чефранова визначила його як «комплекс правових засобів, за допомогою яких забезпечується результативний правовий вплив на суспільні відносини, які складаються в сім'ї» [3, с. 8]. Тут, як і в інших випадках, категорія «механізм сімейно-правового регулювання» трактується через поняття «правовий вплив», що викликає дискусію, бо правовий вплив та правове регулювання по своїй суті не є тотожними. А. О. Абрамова, наприклад, визначає, що механізм правового регулювання та механізм правового впливу, разом із механізмом правотворення виступають окремими підсистемами ширшого за змістом «механізму дії права» [1, с. 9]. Частково погоджуючись із таким підходом, зазначимо, що у контексті існуючих надбань правової теорії підхід цієї авторки відображає широкий погляд на поняття механізму правового регулювання, який відтворює увесь соціальний механізм дії права. Відтак, поняття механізму сімейно-правового регулювання (механізму правового регулювання сімейних відносин) сформулюємо як сукупність взаємодіючих юридичних засобів, способів і форм, за допомогою яких здійснюється упорядкування сімейних відносин, забезпечується їх стабільність, задоволення та охорона інтересів їх учасників.

До структури механізму сімейно-правового регулювання належить, на нашу думку, п'ять груп елементів:

- 1) принципи сімейного права, норми сімейного права, правові звичаї, сімейно-правові договори;
- 2) юридичні факти;
- 3) сімейні права та обов'язки (сімейні правовідносини);
- 4) акти здійснення і захисту суб'єктивних сімейних прав та інтересів і виконання обов'язків;
- 5) правова свідомість.

Отже, одним із визначальних у механізмі сімейно-правового регулювання є людський фактор. Адже реалізація правових норм здійснюється у поведінці людини, їх приписи лише об'єктивуються лише у поведінці людини, у вольовій взаємодії людей між собою. Тому свідомість людини, а конкретніше – правова свідомість виступає фактором ефективності механізму правового регулювання. Але при цьому сама правова свідомість так само відчуває вплив самого механізму правового регулювання. Як зазначає Ф. Ш. Ямбушев, на неї впливає існуюча в даному суспільстві нормативно-оціночна система (моральні імперативи та наявна правова система), яка «поставляється у сферу правосвідомості за допомогою інформаційного механізму» [4, с. 95].

Правосвідомість орієнтує суб'єкта сімейних правовідносин на вибір оптимальних способів правової поведінки, способів здійснення сімейних прав та виконання обов'язків. Моральні ідеї, як зазначав Д. Г. Хецуріані, «формується і забезпечуються суспільною думкою, спираючись на авторитет якої правові норми орієнтують людей на добровільне їх застосування у якості внутрішніх переконань до вчинення певних соціальних учинків, утримання від них; моральна норма виступає, передусім, як внутрішній регулятор поведінки особистості» [2, с. 15].

Тому на рівні саморегуляції (внутрішньої регуляції), морально-правові ідеї, відбиваючись у свідомості учасників сімейних правовідносин, стають правовим мотивом їхньої поведінки. Моральне мотивування поведінки суб'єкта сімейних правовідносин ґрунтується на тому, що відповідні приписи (морально-правові принципи) відповідають його свідомості, потребам, інтересам і сприймаються ним як виправдані, необхідні, а результати їх втілення в життя – як корисні, позитивні, бажані.

На рівні зовнішньої регуляції у процесі застосування сімейно-правових норм правозастосовним суб'єктом морально-правові принципи виступають стрижнем професійної правосвідомості, яка ґрунтується на відданості ідеям справедливості, добросовісності, розумності, моральним засадам суспільства як вищим правовим ідеалам. Прийняті на такій основі правові рішення підтримуються суспільством як справедливі, такі, що несуть благо для всіх, тому підлягають безумовному виконанню.

Таким чином, правосвідомість виступає самостійним елементом механізму сімейно-правового регулювання, взаємодіючи з іншими складовими цього механізму.

Література

1. Абрамова А. А. Эффективность механизма правового регулирования: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Абрамова Алина Александровна. – Красноярск, 2006. – 206 с.
2. Хещуриани Д. Г. Значение моральных норм в советском гражданском праве / Д. Г. Хещуриани. – Тбилиси: Мешниереба, 1980. – 110 с.
3. Чефранова Е. А. Механизм семейно-правового регулирования имущественных отношений супругов: автореф. дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.03 / Е. А. Чефранова; Рос. акад. гос. службы при Президенте РФ. – М., 2007. – 54 с.
4. Ямбушев Ф. Ш. Правовое сознание в механизме правового регулирования общественных отношений: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / Ямбушев Фаиль Шамильевич. – Н. Новгород, 2002. – 205 с.

**ПРОБЛЕМАТИКА СТАТЕЙ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА НА ПРИКЛАДІ
ТЕОРЕТИЧНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИНИКНЕННЯ
ПРАВОВІДНОСИН НА ПІДСТАВІ ДОГОВОРУ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ НЕРУХОМОСТІ**

Пономаренко Б.О.

студент 3-го курсу

*Донецького юридичного інституту
Міністерства внутрішніх справ України*

Науковий керівник:

ст. викл. кафедри цивільного та господарського права

ДЮІМВС України, к.ю.н. Піддубна Д.С.

Актуальність дослідження полягає у тому, що в умовах ринкової економіки нерухомість є об'єктом цивільно-правового обігу. Однак в Цивільному кодексі України, немає спеціальних норм, які регулюють особливості передання у власність об'єктів нерухомості. Тому в теорії та практиці обігу нерухомості на підставі договорів купівлі-продажу виникають проблемні питання, вирішення яких сприятиме удосконаленню відносин у сфері обігу нерухомості.

У роботі ми розглядаємо проблематику ст. 655, 656 Цивільного кодексу України на прикладі особливостей купівлі-продажу нерухомості у правовому контексті.

Виявлено, що ЦК України не виокремлює особливості купівлі-продажу нерухомості, дефінуючи в ст. 655 загальне визначення зазначеного договору, за яким одна сторона (продавець) зобов'язується передати майно у власність покупцеві, а покупець зобов'язується прийняти майно (товар) і сплатити за нього певну грошову суму. Натомість коли йдеться про договір найму (оренди) законодавець в ЦК України виділяє особливості передання в оренду окремих видів нерухомості: земельної ділянки, будівлі чи іншої капітальної споруди тощо.